

ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูกับความคิดสร้างสรรค์
ของ เด็กานชุมชนแออัดกรุง เทพมหานคร

นายกฤษฏ์ จันทรวงศ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชาประถมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2532

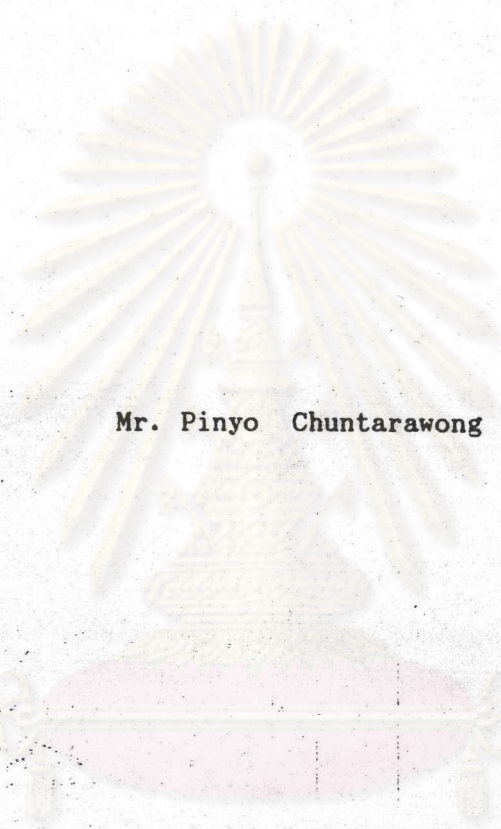
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ISBN 974-576-006-4

0 15653

117460852

RELATIONSHIPS BETWEEN CHILD REARING PRACTICES
AND CREATIVE THINKING OF SLUM CHILDREN
IN BANGKOK METROPOLIS

Mr. Pinyo Chuntarawong

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Elementary Education
Graduate School
Chulalongkorn University

1989

ISBN 974-576-006-4

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูกับความคิดสร้างสรรค์ของเด็กในชุมชนแออัดกรุงเทพมหานคร

โดย

นายภิญโญ จันทรวงศ์

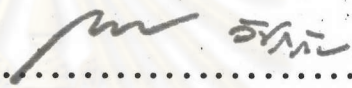
ภาควิชา

ประถมศึกษา

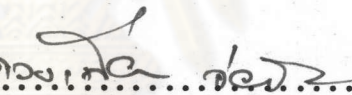
อาจารย์ที่ปรึกษา

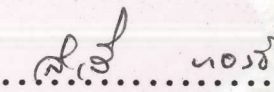
รองศาสตราจารย์ ดร.สำลี ทองธิว

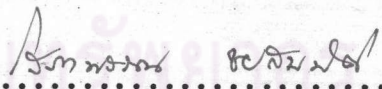
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรภักย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ดวงเดือน อ่อนน่วม)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.สำลี ทองธิว)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ โสภภาพรณ ชยสมบัติ)

ศูนย์วิทยานิพนธ์
บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยุ จันทวงศ์ : ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูกับความคิดสร้างสรรค์ของ
เด็กในชุมชนแออัด (RELATIONSHIPS BETWEEN CHILD REARING PRACTICES
AND CREATIVE THINKING OF SLUM CHILDREN IN BANGKOK METROPOJIS)

อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร. สาลี ทองชิว. 133 หน้า

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดู
กับความคิดสร้างสรรค์ของเด็กในชุมชนแออัด กรุงเทพมหานคร และ 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิด
สร้างสรรค์ของเด็กในชุมชนแออัด กรุงเทพมหานคร ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย
แบบประชาธิปไตย และแบบคุ้มครองมากเกินไป

ผลการวิจัยแสดงว่า 1) การอบรมเลี้ยงดูบุตรของครอบครัวในชุมชนแออัด
กรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่เป็นแบบประชาธิปไตย 2) เนื่องจากผลการวิจัยเป็นดังกล่าวใน
ข้อ 1 จึงไม่สามารถหาความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยและแบบคุ้มครอง
มากเกินไปกับความคิดสร้างสรรค์ได้ ฉะนั้นจึงได้หาความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูแบบ
ประชาธิปไตยกับความคิดสร้างสรรค์ และความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูของกลุ่มที่ไม่สามารถ
ระบุรูปแบบที่แน่นอนได้กับความคิดสร้างสรรค์ พบว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย และการ
อบรมเลี้ยงดูที่ไม่สามารถระบุรูปแบบที่แน่นอนได้ มีความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา 3
มีความสัมพันธ์กันในทางบวกระดับต่ำ 3) นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยกับ
นักเรียนกลุ่มที่ไม่สามารถระบุรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูที่แน่นอนได้ มีความคิดสร้างสรรค์ด้านความ
คล่องในการคิด ความยืดหยุ่นในการคิด และความคิดริเริ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .05, .05 และ .01 ตามลำดับ

ภาควิชา ประถมศึกษา
สาขาวิชา ประถมศึกษา
ปีการศึกษา 2531

ลายมือชื่อนิสิต B Cr
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ส.ลี ทองชิว

PINYO CHANTARAWONG : RELATIONSHIPS BETWEEN CHILD
REARING PRACTICED AND CREATIVE THINKING OF SLUM
CHILDREN IN BANGKOK METROPOLIS. THESIS ADVISOR :
ASSO. PROF. SUMLEE THONGTHEW, 133 pp.

The purposes of the research were 1) to study the relationship between child rearing practices and creative thinking of slum children in Bangkok Metropolis, and 2) to compare creative thinking of children given rejecting child rearing practice, democratic child rearing practice and over-protecting child rearing practice.

The findings were 1) the child rearing practice of most slum families in Bangkok Metropolis was democratic, 2) according to the finding in 1) , it was not possible to find the relationship between rejecting child rearing practice and over-protecting child rearing practice, and creative thinking; therefore, the researcher did find the relationship between democratic child rearing practice and creative thinking, and the relationship between the child rearing practice of the group with no definite models and creative thinking instead, and found that democratic child rearing practice and the child rearing practice of the group with no definite models, and creative thinking had positive relationships at the low level, 3) students given democratic child rearing practice and students of the group with no definite models of child rearing practice had significant differences in creative thinking concerning fluency, flexibility and initiativity at the level. 05, .05 and .01 respectively.

ภาควิชา ประถมศึกษา
สาขาวิชา ประถมศึกษา
ปีการศึกษา 2531

ลายมือชื่อนิสิต A. A.
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ศาสตราจารย์ ทอแก้ว

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาของ รองศาสตราจารย์ ดร.ดวงเดือน
อ่อนน่วม ประธานกรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์โสภณพรณ ชยสมบัติ กรรมการสอบ
วิทยานิพนธ์ และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง รองศาสตราจารย์ ดร.สาส์น ทองธำ อาจารย์ผู้ควบคุม
การวิจัยที่ได้ให้คำปรึกษา แนะนำ แก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่งมาโดย
ตลอด ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่สละเวลาให้การแนะนำ แก้ไขข้อ
บกพร่องของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่ คณาจารย์
และนักเรียนของโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง รวมทั้งเพื่อน ๆ B 9 ทุกท่านที่ได้กรุณาให้ความ
ช่วยเหลือแนะนำ กราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ที่เป็นกำลังใจอันสำคัญยิ่ง

กัญญา จันทรวงศ์

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อภาษาไทย	
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	
กิตติกรรมประกาศ	
สารบัญตาราง	
บทที่	
1. บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	7
สมมติฐานของการวิจัย	7
ขอบเขตของการวิจัย	8
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	9
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	13
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	14
ความคิดสร้างสรรค์	14
พัฒนาการด้านความคิดสร้างสรรค์	21
ชุมชนแออัด	25
ประเภทของชุมชนแออัด	29
ปัญหาของชุมชนแออัด	30
การอบรมเลี้ยงดู	34
3. วิธีดำเนินการวิจัย	56
ตัวอย่างประชากร	56
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	60
การสร้างเครื่องมือ	65
การเก็บรวบรวมข้อมูล	67
การวิเคราะห์ข้อมูล	68

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	72
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	83
บรรณานุกรม	89
ภาคผนวก	99
ประวัติผู้วิจัย	133

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับชุมชนแออัด	30
2. จำนวนโรงเรียนที่เลือกศึกษาแยกตามเขต	57
3. จำนวนห้องเรียนที่เลือกศึกษา	58
4. จำนวนนักเรียนที่เป็นตัวอย่างประชากร	59
5. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนแต่ละฉบับกับคะแนนรวมของแบบทดสอบทั้งสองฉบับ	63
6. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนแต่ละข้อกับคะแนนรวมของแบบทดสอบทั้งฉบับ	64
7. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรวมแต่ละข้อกับคะแนนรวมของแบบทดสอบทั้งฉบับ	64
8. ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์	65
9. จำนวนและร้อยละของผู้ปกครอง จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และจำนวนบุตร	74
10. จำนวนและร้อยละของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยจำแนกตามสถานภาพของผู้ปกครอง	76
11. จำนวนและร้อยละของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำแนกตามประเภทของการอบรมเลี้ยงดู	77
12. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนความคิดสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำแนกตามแบบการอบรมเลี้ยงดู	78
13. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยแบบประชาธิปไตย และแบบคุ้มครองมากเกินไป กับความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	79
14. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูที่ไม่สามารถระบุรูปแบบที่แน่นอนได้ กับความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ...	80

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
15.	เปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ ด้านความคล่องในการคิดระหว่างกลุ่มนักเรียน ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย กับกลุ่มนักเรียนที่ไม่สามารถระบุรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูที่แน่นอนได้	81
16.	เปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ ด้านความยืดหยุ่นในการคิดระหว่างกลุ่มนักเรียน ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย กับกลุ่มนักเรียนที่ไม่สามารถระบุรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูที่แน่นอนได้	81
17.	เปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ ด้านความคิดริเริ่ม ระหว่างกลุ่มนักเรียน ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย กับกลุ่มนักเรียนที่ไม่สามารถระบุรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูที่แน่นอนได้	82
18.	ข้อมูลเกี่ยวกับชุมชนแออัดเขตนานนา	101
19.	ข้อมูลเกี่ยวกับชุมชนแออัดเขตคลอง	102

ศูนย์วิทยพัชร์พยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย